

[73 05 00]

Willem van Oranje aan Marnix

eind mei 1573

Dit in het Nederlands gestelde document is een randgeval : het is gericht aan de overheden (?) van Waterland ⁽¹⁾, maar is terzelfdertijd een volmacht, door Willem van Oranje verleend aan Marnix om in zijn naam „ettelijke” zaken te bespreken die niet nader vermeld worden.

Het stuk draagt geen datum. Op grond van zijn plaats in het Formulaerboek van het Koninklijk Huisarchief moet het gedateerd worden einde mei 1573. Het bevindt zich tussen copieën van 21 mei en 29 mei 1573.

(1) Waterland is de historische naam voor het lage, waterrijke gebied in Noord-Holland, begrensd door Twiske, het IJ en het IJselmeer. Het omvatte de stad Monnikendam en een 14-tal dorpen.

5 mei 1573

De Nederlandse opstand bevindt zich in een radicale fase. Willem van Oranje heeft zich na de Sint-Bartholomeusnacht (23-24 aug. 1572) met zijn leger uit Henegouwen naar het Noorden moeten terugtrekken. Marnix, in dienst van Oranje sedert aanvang 1571, treedt nu voortdurend op als diens rechterhand. Reeds in juni wordt hij gouverneur van Delft, Rotterdam en Schiedam.

c : 's-Gravenhage, Koninklijk Huisarchief, Formulaerboeck All, XIV, I-12, nr. 101, p. 455r ; d : GERLO, *OBM*, nr. 1, p. 1-2.

Eersaeme wijze lieve bijsundere. Alsoe wij van allen tijden nyet liever gesien en hebben dan twelvaren ruste ende voorspoet van t waterlande ende van ulieder elck int bijsundere te voirderen naer onsen vuytersten vermogen daer toe wij oick continuelick arbeyden. Soe seynden wij tegenwoirdel[ick] bij ulieden den Edelen onsen seer lieven bijsunderen Raedt Joncheren Philips van Marnix heere van sinte 5 aldegonde met vullen last ende bevele om ulieden etlicke saeken van onsen wegen aen te dienen waer van wij onnoodich achten eenich wijder verhael alhier te doen genomen, versekert zijnde dat hij U van onse meynin[ghe] vulcomel[ick] sal weeten te informeren. Willen U daeromme alleenlick versoucken dat ghij hem op al tgene hij ulieden van onsen wegen vercleeren sal gelooft als ons selven. Ende U 10 daer inne vuecht volgens de affectie die ghij hebt tot het welvaren van u vaderlant ende van U selven. Soe wij oick vastelick willen vertrouwen dat ghij doen sult ende van onsen wegen en sullen U nengerens inne gebreken.

Eersaeme etc.

De Prince etc.

15